

מתנת פרידה של שר הביטחון בגין? מיבצע מילחמת ללא יעד איסטרטגי? הכנה לכיבוש דרום לבנון? מהלך אמריקאי?

מילחמה בצפון

תושבי קריית שמונה במוקדטים אחרי שהעשן יתנדף, הכל יישאר אותו הדבר

מוטלת בספק חמור. במוקד רה הטוב ביותר זהו טרור נגד טרור, ובמיקרה הרע ביותר זוהי ענישה קוזק טיכית של ציבור שאין לו כל יכולת לשנות את המצב.

גרוע יותר: אין לשיטה זו כל סיכוי סביר להשיג את היעדים שנקבעו לה. אין ממשלה לבנונית, היכולה לסלק את אש"ף. לאוכ לוסיה אין כל השפעה על הנעשה. אם אכן זוהי המטרה, היא נקבעה על-ידי חובבנים, ללא שיקול-דעת מספיק.

מיבצע ליטאני כי 10

ה פלסטינים עצמם מאמינים כי פעולות אלה אינן אלא הכנה לפעולה מילחמתית מסוג שונה לגמרי, הדבר גם נרמז בי דבריהם של דובריהם ישראלים אחדים, וביניהם יצחק רבין ומוטה גור.

המטרה, לפי גירסה זו: להכשיר את דעת-הקהל הי עולמית לפעולה צבאית נגד לה, שמטרתה תהיה לכבוש את כל דרום-לבנון עד ל מבואות ביירות, כדי להתי

שני התנאים חסרים לחזוי טיף בלבנון.

מזה זמן רב מפגיזה ומפציצה ממשלת-ישראל את האוכלוסיה הר לבנונית, כדי להביאה לפעולה נגד כוחות-אש"ף הנמצאים בקירבה. הפצצת-ביירות השבוע היתה שלב חמור יותר ביישום אותה שיטה. לפי דבריו של ראש-אמ"ן, נפגעו בפעולה זו מאה אנשים, וביניהם 30 "מחבלים". משמע: נהרגו לפי חות 70 אורחים — גברים, נשים וילדים — שגרו בבתים סמוכים. פירוטמים לבנוניים — מצד הר נוצרים והפלסטינים כאחד — נוקי בים במיטפים הרבה יותר גבר הים.

ראש-אמ"ן טען כי האזרחים לא נפגעו בחינם. אם גרו בשכנות למוסדות אש"ף, הם אשמים בעצ מם בגורלם. אין לזה שחר. המח סור בדיור בביירות הגיע מזמן לממדים נוראים, ומהווה נושא מר כיו בכלייהתיקשורת הלבנוניים. לזוג צעיר אין כימעט כל אפשרות להשיג דירה. ורבים מתגרשים א נפרדים ביגלל סיבה זו לבדה. שום זוג לא יוותר על דירה רק מפני שבאותו הבניין יש משרד של אש"ף. לאורחים אין ברירה אלא לקבל את הסיכון על עצמם.

המוסריות של שיטה זו

מנחם בגין ניסה לטשטש עובי דה זו, בהעמידו פנים כאילו יש לו רק שיג ושיח עם ממשלת לבנון. אך מאחר שלממשלה זו אין כל יכולת להשפיע על אש"ף או על כל גורם אזור, היא יכולה לשמש לכל היותר כדורך בין יש ראל ואש"ף או בין ארצות-הברית ואש"ף, אין יומרה זו משנה את העובדות.

גם הציבור הישראלי החל מת וודע לעובדות אלה, שהועלמו ממנו במשך זמן רב. כאשר הופיע על מירקע הטלוויזיה דיווח מפור רט על הכוחות הלוחמים של אש"ף, הסדירים והסדירים-למחר זה, נגרמה לצופים אפתעה רבה.

טרור נגד טרור

פי הקביעה המפורסמת של קארל פון קלאווביץ, המילח מה אינה אלא המשך המדיניות באמצעים אחרים.

כאשר פתחה ממשלת בגין במיתקפה על אש"ף בי דרום-לבנון, אילו יעדים מדיניים ביקשה להשיג?

הגירסה הרישמית לא הכחישה כי המיתקפה באה ללכולה ביוז מת ישראל. מה היתה מטרתה?

אותה גירסה קבעה שוהי מילי חמה מונעת, שבאה להקדים תרור פה למכה ולשבש את מהלכי "ה מחבלים" לפני שאלה יוכלו לפ עול, אחרי שקיבלו נשק רב ו חדש מלוב, מברית-המועצות ומי סוריה.

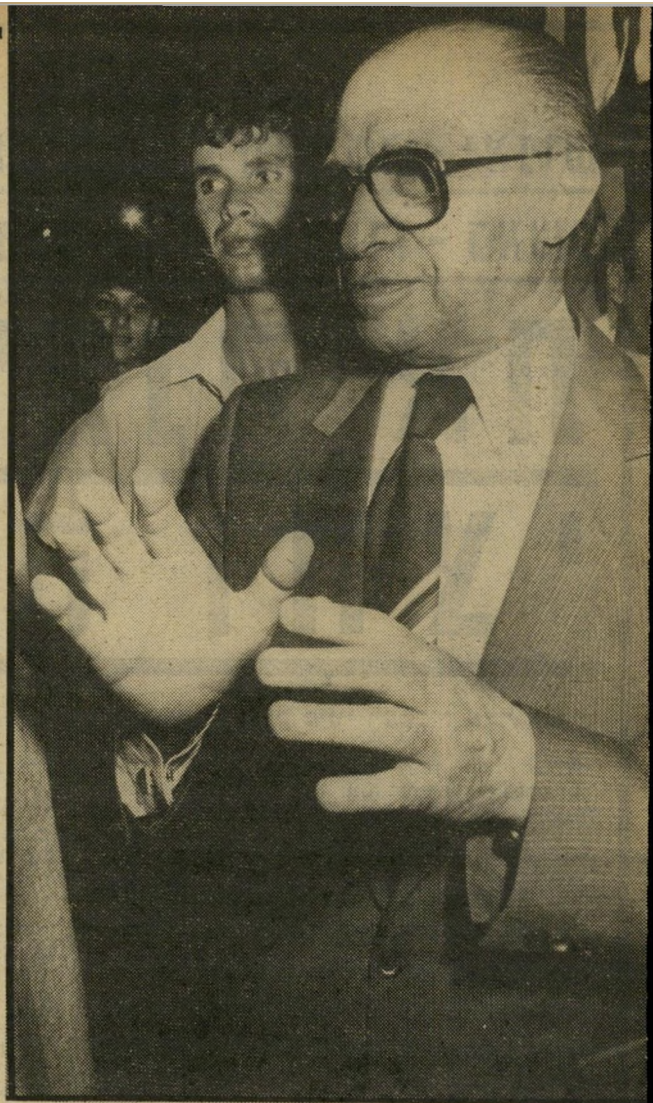
קשה להניח שמישהו בצמרת ישראל מאמין ברצינות כי ניתן לשחק את הכוחות הפלסטיניים ב לבנון על-ידי הרס אמצעי-מילח מה, הריגת לוחמים והשמדת מי ש רדים נייחים. לכל אלה יש תחליף, ובקלות יחסית. מי שסיפק את ה נשק שנהרס, יודרו לספק נשק חדש. אין לאש"ף מחסור בכוח אדם. חשיבותם של מישרדים ניי חים מועטה במאבק מסוג זה — מה גם שאש"ף מהווה בלבנון גם מילטון אורחי לכל דבר, ורבים ממישרדיו אינם עוסקים בלוחמה.

סביר יותר להניח כי ממשלת בגין מפעילה שיטה שנוסתה פע מים רבות על-ידי ממשלות-ישראל בעבר, ובייחוד כביקעת-הירדן.

שיטה זו מבוססת על הר הנחות הבאות: כוחות בני תיפודים ("מחבלים", אני שיתגוררים, כוחות-מחתרת) פועלים בקרב אוכלוסיה אזרחית. אם מענישים את האוכלוסיה האזרחית בצורה די חמורה, היא תקום על הלוחמים ותסלק אותם מי קירבה.

בביקעת-הירדן המיוזחת גורשה בשעתו האוכלוסיה כולה על-ידי פעולות צה"ל, כדי להפעיל לחץ על המלך חוסיין. יתכן כי הדבר תרם תרומה לכך שחוסיין החליט, לבסוף, להפסיק את כל פעולותי האיבה בגיורה זו (אם כי היו לו גם סיבות אחרות לביצוע "ספטמ בר השחור").

אך גם אם נכון הדבר לגבי ירדן — הרי התנאים בלבנון שונים לחלוטין. בי ירדן היה קיים שיתוף חזק, בעל צבא מקומי יעיל מאוד. תהיינה התוצאות כאשר תמי נה: על-ידי פתיחת מיתקפה זו הביאה ממשלת-ישראל להכרה מוגברת ביישות הפלסטינית ככד לוחם, וממילא כשותף הכרחי בכל תהליך-שלום.

ה אם זוהי מתנת-פרידה של מנחם בגין כשרה-הביטחון?

היו השבוע שחשבו כך. האם אך מיקרה הוא שדווקא בימי ה אחרונים של מנחם בגין בתפקיד זה, ערב כניסתו של אריק שרון למישרדה-הביטחון, נוצר מצב מילחמתי?

מילחמת ישראל-אש"ף

ה היינה הסיבות כפי ש תהיינה — בגבול הצפון נר צר מצב מילחמתי. הפעולות חרגו ממיסגרת של "תקריות". לבשו צורה של מילחמה-זוטא, העלולה להתפתח במהירות לממדים של מילחמה ממש.

מילחמה בין מי למי? זהותו של צד אחד היתה ברור רה: מדינת-ישראל, באמצעות ממשלתה וצבאה.

ישראל אינה לוחמת בממשלת לבנון, זו אינה קיימת. למעשה, ככד המסוגל לנהל מדיניות או מיבצע מילחמה.

ישראל גם אינה לוחמת, במיק רה זה, בסוריה. ממשלות ירד שלים ודמשק נזהרו מאוד שלא להגיע לידי כך, אף שהיו חריגות משיני הצדדים.

הצד השני הוא, בגזוי וי כלי כל הסוואה, אש"ף. מול צה"ל עומדים הכוחות ה סדירים והבלתי-סדירים של ה ארגון הפלסטיני, המופיע כורע המדינית והצבאית של הישות ה פלסטינית, הממוקמת זמנית בי דרום-לבנון.

במעם הראשונה מאז מאי 1948 נטרשה עתה מילחמה ישראלית-פלסטינית ישירה.

הוא הגיב בהסלמה קיצונית נר עת — הפצצת רובע-המגורים

ה מודע פועל המושגש בגין ציפורירפול כך דווקא כי ימים אלה, אף שלא קרה שום דבר שהכריח אותם לנקוט לפתע מדיניות הדי שה?

מי שחיפש סיבות פסיכולוגיות אישיות להסלמה הפיתאומית של המילחמה בצפון, יכול היה למצוא אותן בנקל. חקופת כהונתו של מנחם בגין כשרה-הביטחון לא הצ יטינה בשום מיבצע צבאי מיוחד, שינחיל לו תהילת-נצח, מלבד הפצצת הכור העיראקי, בתקופת כהונתו של הרמטכ"ל רפאל "רפול" איתן לא אירעה שום מילחמה, אף לא מילחמת כמו מיבצע ליטאני של מוטה גור.

היו רבים שנתפסו לגירסה זו כי הפרק האחרון (לפי שעה) ב מילחמה בגבול הצפון נפתח בלי התגרות מיוחדת. ממשלת-ישראל הרחיבה, לפתע, את ממדי פעו יתה נגד "המחבלים". ההסלמה יתה פיתאומית וקיצונית. כתגור ה על כך הפציצו אנשי אש"ף ית ישובי-הצפון, ובראשם נהריה קריית-שמונה, במטחי קטיושות. ממדים שעלו בהרבה על המקור

ערב הבחירות נדר מנחם בגין דר פומבי מטופש: שלעולם לא יפלו עוד (פצצות של) קטיושות" ל קריית-שמונה.

כאשר הופרכה הבטחה עלתיאחראית זו בצורה כה גרופאלית, היה עליו להגיב חריפות, כדי להסיח את דעת מן הכישלון.

הוא הגיב בהסלמה קיצונית נר עת — הפצצת רובע-המגורים